

Forfatter: Goldschmidt, M. A.

Titel: Udrag fra Noveller og andre fortællinger

Citation: Goldschmidt, M. A.: "Noveller og andre fortællinger", i Goldschmidt, M. A.: *Noveller og andre fortællinger*, udg. af Thomas Bredsdorff , Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, 1994, s. 333. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-goldschmidt02t-shoot-idm140068783650048/facsimile.pdf> (tilgået 23. april 2024)

Anvendt udgave: Noveller og andre fortællinger

- 268 *Garrison*: udstationerede soldater, kolonister.
- 269 *Egeria*: en rom. kildenyumfe, tilbedt af dem der skal nedkomme. – *Beatrice*: den ital. digter Dantes veninde, der optræder som fødsels-hjælper for *Den guddommelige Komædie* (ca. 1307-1320). – *Viviane*: Emuha, grevinde Viviani, blev som Shelleys elskede fødsels-hjælper for hans passionerede digt *Episychidion* (1821). – *Meyers Minde*: jød. plejehjem, opført 1825 som nabo til synagogen i Krystalgade, til minde om grosserer David Amsel Meyer (1755-1813).
- 271 *Brodet blive brudt*: en ceremoni, der indleder sabbatsmåltid. – *en Sekt af Kristne* (. . .): kan være en betydning til grundtvigianerne. – *Den Fremmede* (...) *Sabbatten*: påbudt iflg. Moseloven, jvf. 2. Mos. 20,10 og 3. Mos. 19,34.
- 272 *Jakobs Kjerlighed til Rachel*: se n.t.s. 12. – *Musemænd*: muslimer. – *Profeten Elias*: om hans himmelfærd berettes i 2. Kongebog, 2. kap.
- 273 *net*: titalende. – *Alen*: 63 cm.
- 274 *Maskepi*: hemmelig forståelse.
- 276 *Uden Fortrydelse*: undskyld jeg siger det!
- 278 *Tænvelighed*: beskedenhed. – *Dagslitteraturen*: journalistik.
- 279 *Frilhedens, Lighedens, Broderskabets*: den fr. revolutions slogans, der har fået fornyet omsætning i den let socialistisk farvede retorik Ibaldd praktiserer. – *Sønner vi er af samme* (...): Goldschmidt har lagt digtet i munden på digteren Ibaldd; digtet er derfor næppe et citat.
- 280 *Lessing*: G. E. Lessing (1729-1781), ty. forf., bl.a. til *Nathan der Weise* (1779, da. *Nathan den Vise* 1799), der hylder religiøs tolerance. – *Moses Mendelssohn*: (1729-1786), ty. filosof og forf., påvirket af oplysningstidens humanisme og tolerance, ven med Lessing. – *Lavater*: J. C. Lavater (1741-1801), schweizisk filosof og protestantisk teolog.
- 281 *Fiskermanden i »Den Stumme«*: se n.t.s. 41 og s. 132.
- 282 *Nathan der Weise*: se n.t.s. 280.

Vidnerne

Efter *Fortællinger og Skildringer* 2,1865, s. 170-174.

Første gang udg. af Goldschmidt i egen eng. oversættelse i *Chambers' Journal*, 1862. Fortællingen er hentet fra Ghetto, en reportage fra et besøg i Roms ghetto. Reporteren får en ghettobeboer til at vise sig om og opfordrer ham til at fortælle historier. *Vidnerne* er svaret på opfordringen.

- 284 *Cisterne*: beholder til opsamling af regnvand.